

لاله‌های سربلند

(جلد دوم)

گزیده‌ی آثار چهارمین جشنواره‌ی استانی شعر دفاع مقدس خراسان رضوی
به کوشش: مجید نظافت / هادی منوری

www.ketab.ir

سرشناسه: جشنواره شعر دفاع مقدس استان خراسان رضوی (نخستین: ۱۳۸۶: مشهد)
عنوان و نام پدیدآور: لاله‌های سربلند: گزیده آثار چهارمین جشنواره شعر دفاع مقدس استان
خراسان رضوی / به کوشش مجید نظافت، هادی منوری.

مشخصات نشر: مشهد: زلال اندیشه، ۱۳۸۹

مشخصات ظاهری: ۲ جلد

شابک: ج اول ۸ - ۵۰ - ۸۹۹۰ - ۹۶۴ - ۹۷۸، ج دوم ۵ - ۵۱ - ۸۹۹۰ - ۹۶۴ - ۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ - - شعر

موضوع: شعر فارسی - - قرن ۱۴ - - مجموعه‌ها

رده بندی نشر: PIK ۴۱۹۱ / ج ۹ ج ۵۳۴ / ۱۳۸۹

رده بندی دیویی: ۸ فا ۱ / ۶۲۰۸۳۵۸

شمار کتابشناسی: ۳۶۹۳۲۳۲



نشر زلال اندیشه

عنوان: لاله های سربلند (جلد دوم)

گزیده ی آثار چهارمین جشنواره ی استان شعر دفاع مقدس استان خراسان رضوی

به کوشش: مجید نظافت / هادی منوری

ناشر: زلال اندیشه

طراح جلد: سعید محمدرضا میری

برای چاپ: زهرا امیری فر

نمونه خوانی و غلطگیری: بهمن عصمت مرزبان

حروفچینی و صفحه بندی: سلمان نظافت

توبیت چاپ: ۱۳۸۹ / ج اول

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: دانشگاه فردوسی مشهد

قیمت: ۶۵۰۰ تومان

شابک: ۵ - ۵۱ - ۸۹۹۰ - ۹۶۴ - ۹۷۸

شابک دوره: ۱ - ۵۹ - ۸۹۹۰ - ۹۶۴ - ۹۷۸

این کتاب با حمایت اداره کل حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع
مقدس خراسان رضوی به چاپ رسیده است.

۱۷	بخش ایثار، شهادت و دفاع مقدس
۱۹	لالایی / اعظم آتشی
۲۱	قایما / حسین ابراهیمی
۲۲	بغض شیمیایی / حسین ابراهیمی
۲۳	چفیه‌های زخمی / حسین ابراهیمی
۲۵	گنجشک‌های درخت فندق / مهدیه ابوصالحی
۲۷	نسیم بهشت / هدیه ارجمند
۲۹	ضامن بغض / جلال ارمغان
۳۱	شاخه‌ای از طوبی / جلال ارمغان
۳۲	رهبر من ... / جلال ارمغان
۳۳	پلاک می‌بارد / سعیده اسعدی
۳۴	عقیق / سعیده اسعدی

- ۳۵ دانه های تسبیح / سعیده اسعدی
- ۳۶ رباعیات / عباس اشرفی پویا
- ۳۸ مجسمه ها / محمود اکبرزاده
- ۴۰ شهید حیدرآباد / فرامرز اکبری
- ۴۳ یار خورشید / وجیهه امام
- ۴۵ عشق / حسن امتحانی
- ۴۷ دل کندن / حسن امتحانی
- ۴۸ فصل وقتنت / مهدیه ایروانی
- ۴۹ پایان خط / سید حکیم بینش
- ۵۱ خاطرات صادق باستانی
- ۵۳ تا آسمان / مهیار پاکدل
- ۵۵ در چشمانم / علی پایدار
- ۵۷ چند رباعی / محمد پروانه
- ۵۹ به اندازه ی شانه هایش / محسن پیروی
- ۶۱ طرح / سید احمد جعفرنژاد
- ۶۲ شلمچه / سید احمد جعفرنژاد
- ۶۳ پرواز سرخ / سید احمد جعفرنژاد
- ۶۴ مسافر / نازنین جعفری
- ۶۵ سوختگان وصل / مصطفی جلیلیان مصلحی
- ۶۶ برگ خاطرات / مصطفی جلیلیان مصلحی
- ۶۸ قافله ی ناز / مصطفی جلیلیان مصلحی
- ۷۰ رباعی / مصطفی جلیلیان مصلحی
- ۷۱ لاله پرور / کوروش جهانشیری
- ۷۳ نگاه معصومت / مرضیه بیگم حسینی
- ۷۵ وقتی پاییز اوج می گیرد / عفت خادمی

- ۷۷ برای شهیدان / رضا خوشحال
- ۷۸ کلام آخر نامه / آمنه دولت آبادی
- ۷۹ آسمانی‌ترین عاشقان / مریم رحمتی
- ۸۱ سهم من / عصمت دهقان
- ۸۳ فانی / عصمت دهقان
- ۸۴ قنوت آتش / راضیه رجایی
- ۸۵ گن پرپر / راضیه رجایی
- ۸۶ شکار لحظه‌ی تصویر / رضا رجبی (رجا)
- ۸۷ خاطره / مریم رجبی
- ۸۹ مرد سفر / هاشم رضاده
- ۹۰ آتش و فشنگ / منیژه هوان
- ۹۱ غزلی ناب / فاطمه روحی
- ۹۲ شهید هفتم این کوچه کاش من بودم / محمدباقر روشن نیا
- ۹۵ صبوری / محمدباقر روشن نیا
- ۹۷ دلاورنامه / محمدکریم زندی
- ۱۰۱ خاک وطن / محمد کریم زندی
- ۱۰۲ این کدوها... / علیرضا سپاهی لائین
- ۱۰۴ باران شو / فاطمه سوقندی
- ۱۰۶ سیدی از لاله / اطهر سید موسوی
- ۱۰۸ نام او کبوتر بود / سید حسین سیدی
- ۱۱۰ مردان آفتاب... / معصومه سادات شاکری
- ۱۱۲ رد پای تو... / معصومه سادات شاکری
- ۱۱۴ می خواهم در قنوت نمازم / زهرا شرفی
- ۱۱۶ نگاه باران / زهرا شرفی
- ۱۱۸ مردی که ... / محمد شفیع شفیعی

- تیغ خونین و دل خونین / حسین شنوایی (شهاب سبزواری) ۱۲۰
- شهید معانی / حسین شنوایی (شهاب سبزواری) ۱۲۲
- رصد / حسین شنوایی (شهاب سبزواری) ۱۲۴
- ققنوس / حسین شنوایی (شهاب سبزواری) ۱۲۶
- قلم را مین روی کنید / محمد شهیدی چناران ۱۲۸
- بی پر و بال پریدن / جواد شیخ الاسلامی ۱۳۱
- شهید اعظم صباغ خور ۱۳۳
- شاهد در ده‌های ما... / خدابخش صفادل ۱۳۵
- عکس به خانه آوردند / خدابخش صفادل ۱۳۷
- آینه‌داری / امید علی اکبر ضیایی ۱۳۹
- حضور ناب / حسن مهدی (شفیق) ۱۴۱
- چشم امید / حمید عشقی ۱۴۳
- دا / موسی عصمتی ۱۴۵
- مادران پشت جبهه / راضیه کادات عمادی خواه ۱۴۷
- من عاشق اردیبهشتم / مریم عمارلو ۱۴۹
- خاطره‌ی یک جانباز / غلامرضا غلامپور (رضا) ۱۵۱
- با ترانه‌ی تو / جلیل فخرایی ۱۵۴
- شقایق‌ها / جلیل فخرایی ۱۵۶
- همسایه‌ی بارانیم / مهدی فروندی ۱۵۷
- ستاره‌های آسمان / رضا قربان‌زاده ۱۵۸
- شهید / رضا قربان‌زاده ۱۵۹
- یادگار / ریحانه کاردانی ۱۶۲
- تلاوت خورشید / علیرضا کاشی پور محمدی ۱۶۴
- یک آسمان اجابت / علیرضا کاشی پور محمدی ۱۶۷
- قافیه را باد برده بود / علی کرخی ۱۷۰

۱۷۱	 دو هم‌رزم / سید حسن مبارز
۱۷۳	 سرسختی شمشیر / سید حسن مبارز
۱۷۵	 ضامن / محمد محمدزاده
۱۷۷	 الوار / محمد محمدزاده
۱۷۹	 عطر / محمد محمدزاده
۱۸۰	 اسمان سهم دلتنگی‌ات شد / عصمت ملکوتی نسب
۱۸۲	 هزار جنجره آواز / عصمت ملکوتی نسب
۱۸۴	 از آسمان / سید مسلم موسوی
۱۸۶	 تپه‌های دارکوب / سید مسلم موسوی
۱۸۸	 بی لبخند شما / سید مسلم موسوی
۱۹۰	 شعری برای جنگ / سید مسلم موسوی
۱۹۲	 در جنگ / امان الله میرزایی
۱۹۴	 بی‌مقدمه / امان الله میرزایی
۱۹۶	 صبح که بیاید / زهرا ناصری
۱۹۹	 روبروی قاب / سید حجت‌الله نبوی ثالث
۲۰۱	 عشق و شهادت / سید حجت‌الله نبوی ثالث
۲۰۳	 گل‌های بی‌سر / سید مهدی نژاد هاشمی
۲۰۵	 چشمانت را / مهدی نصیری
۲۰۶	 فهمیده بود / مهدی نصیری
۲۰۷	 چند رباعی / جواد نعیمی
۲۰۹	 طرح (۱) / سلمان نظافت یزدی
۲۱۰	 طرح (۲) / سلمان نظافت یزدی
۲۱۱	 پلاتوهای غربت / سلمان نظافت یزدی
۲۱۳	 حجله‌ی تنهایی / سلمان نظافت یزدی

- ۲۱۵ بخش دفاع مقدس در آینه‌ی حماسه‌ی عاشورا
- ۲۱۷ رباعیات عاشورایی / مجتبی ابوالقاسمی رهگذر
- ۲۲۰ نشان سرخ / جواد اسلامی
- ۲۲۱ پیک خورشید / فرامرز اکبری
- ۲۲۴ کپلای دیگر / زهره الهی
- ۲۲۶ دجوا‌ی اشک / مهدی ایزد پناه «تائب»
- ۲۲۹ خورشید نیزه‌ها / رؤیا حسینی
- ۲۳۱ مهرآج مسیح / عفت خادمی
- ۲۳۳ بوم ایمان / سید قاسم رفعت حسینی
- ۲۳۵ آیا کسی هست؟ / الهام سوگندی
- ۲۳۷ بزرگ مرد / معصومه سادات شاکری
- ۲۳۹ کیوتر شهید شد / معصومه سادات شاکری
- ۲۴۱ غزل سرخ محرم / معصومه سادات شاکری
- ۲۴۳ آخرین مرد به میدان می رفت / خدابخش صفادل
- ۲۴۵ شکست پشت تبسم / حمید عشقی
- ۲۴۶ مشق ناتمام / مریم عمارلو
- ۲۴۹ ستاره‌ای که روی نیزه‌ها طلوع می‌کند / مریم عمارلو
- ۲۵۲ این جهان خواب رفته بود انگار / ایمان کرخی
- ۲۵۵ عصیان عشق / جواد گنجعلی
- ۲۵۷ در فهم روزگار نمی‌گنجد / سید ابوالفضل مبارز
- ۲۵۹ زخم گلو / سید حسن مبارز
- ۲۶۰ لب‌های خشک و ملتهبم را گلی بکار / هادی محمد علی پور
- ۲۶۲ نی پریشان می‌شود / سید مهدی نژاد هاشمی
- ۲۶۴ کاوشگر سپیده / جواد نعیمی

۲۶۷	بخش مقاومت ملل
۲۶۹	آینه / مرتضی آخرتی
۲۷۰	سپاه خداوند / حسن احمدی فرد
۲۷۲	پایان سازشکار / وحیده امام
۲۷۴	سازگار گریبان / اسماعیل بختیاری
۲۷۷	زیتون میوهی صبر است / سید مصطفی حسینی راد
۲۸۲	پست حادثه / سید زراعتی نیشابوری
۲۸۴	به مهتاب فکر کن / اطهر سید موسوی
۲۸۶	فلسطین / محمدعلی صبری
۲۸۸	بولدوزرها / موسی عجمتی
۲۹۱	پرچم غمگین / سیده حمیده عقیلیان
۲۹۴	ای سرزمین خون و زیتون / حسن فیض آبادی
۲۹۶	آی لبنان، لبنان / ملیحه قاصدیل
۲۹۸	شهر من / محمدکاظم کاظمی
۳۰۰	سیب / محمدکاظم کاظمی
۳۰۲	سرزمین تلخ / زهرا گریزپا
۳۰۴	داغ می سوزم / سید مسلم موسوی
۳۰۶	خدا پشت شماست / مجتبی نظام آبادی
۳۰۹	بخش شعر کودک و نوجوان
۳۱۱	تانک واقعی / مریم اسلامی
۳۱۳	در مسیر بادهادک / مریم اسلامی
۳۱۵	به جای پدر / مریم اسلامی
۳۱۷	روز دیدار / مریم اسلامی
۳۱۹	بازسازی / مریم اسلامی

- ۳۳۱ قصه‌ای تازه / مهدی ایران منش
- ۳۳۳ دشمن و مدرسه‌ها / محمد پروانه
- ۳۳۶ عصا / علیرضا پورحسن فلاحیه
- ۳۳۸ ایستگاه / علیرضا پور حسن فلاحیه
- ۳۳۰ طلوعی دیگر / گلی حاجی‌پور
- ۳۳۲ گرگها توی شهر / فاتمه سادات حصارى
- ۳۳۴ بابانگ / لایلا خیامی
- ۳۳۶ سیمایان / لایلا خیامی
- ۳۳۸ خلبان / لایلا خیامی
- ۳۴۰ مثل یک طلسم / پریا داوری
- ۳۴۲ شهید / عباسعلی سپاهی یونسی
- ۳۴۴ اتفاق بزرگ / عباسعلی سپاهی یونسی
- ۳۴۵ نگرانی / عباسعلی سپاهی یونسی
- ۳۴۶ جنگ / عباسعلی سپاهی یونسی
- ۳۴۸ یادگاری / عباسعلی سپاهی یونسی
- ۳۵۰ شعری برای صلح / عباسعلی سپاهی یونسی
- ۳۵۲ پرستوی آواره / زهرا کفاش
- ۳۵۵ چشم چش دو ابرو / سعیده موسوی زاده
- ۳۵۶ دوتا خمپاره / سعیده موسوی زاده
- ۳۵۹ خاطره ای از شهید غزنوی / سید علی موسوی علی آبادی
- ۳۶۲ آی قصه قصه قصه / سید روح الله موسوی
- ۳۶۴ ماشین بابا / معصومه سادات وزیرى
- ۳۶۶ بهترین بابا / معصومه سادات وزیرى
- ۳۶۸ عکس یادگاری پدر / منیره هاشمی

بسم الله الرحمن الرحيم

زبان شعر بالاترین لسان است.

امام خمینی (ره)

تاریخ ورق می خورد. تقویم ها کهنه می شوند، اما روزهای سربلندی و سرافرازی را پایانی نیست.

دفاع مقدس ملت بزرگ ایران، حماسه ای باشکوه و ماندگار خواهد بود؛ چرا که ویژگی های منحصر به فرد مدافعان میهن اسلامی آن چنان باشکوه است که در آن زیباترین غزل های عاشقانه و بلندترین کتیبه های حماسه با خط خون نگاشته شده است. عارفان حماسه آفرین و حماسه آفرینان عارف که ریشه در عاشورا داشتند از آبشخور پهلوانی های ایران کهن ارتزاق کرده بودند. اما مهم ترین ویژگی آنان شاعر بودنشان بود. نگاهی گذرا به آثار باقی مانده از جنگ نامه ها، وصیت نامه ها، دست نوشته ها و دفترچه های خاطرات، این عقیده را به دست می دهد که لطافت شعر و روحیه ی شاعرانگی تقریباً در تمامی رزمندگان وجود داشته و این از عمده دلایل تاثیر زبان شعر در دفاع مقدس است. رزمندگان یا شاعر بودند، یا دوست داران شعر.

با این حساب، شلیک اولین گلوله، سرودن اولین بیت شعر دفاع مقدس بود. آنگاه این سحر حلال، حلاوت خویش را در نوحه‌ها و اشعار حماسی تزریق کرد و بعدها در سوگ شهادت رزمندگان و تسکین آلام خاندان بزرگوار شهدا، رسالت خویش را به انجام رسانید. امروز نیز شاعران دفاع مقدس از جمله آینه‌پردازان و تصویرگران اصلی معارف، مفاهیم و ارزش‌های دفاع مقدس اند. کنگره‌ی شعر دفاع مقدس که با ابتکار شاعر گرانقدر، زنده یاد احمد زارعی شکل گرفت، امروز با برگزاری نوزدهمین کنگره، وظیفه‌ی فراخوان شعر، شناسایی شاعران، گردآوری و ممیزی اشعار دفاع مقدس را به عهده دارد.

اداره‌ی کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس خراسان رضوی که در واقع خانه‌ی شاعران دفاع مقدس استان به حساب می‌آید؛ طی برگزاری چهار جشنواره‌ی شعر، ضمن شناسایی استعدادهای جدید و تجلیل از پیشکسوتان، اوراق فراوانی را از اشعار برگزیده در دست دارد که انتشار آن را وظیفه‌ی خود می‌داند.

انتشار جلد اول و دوم «لاله‌های سرزنده» که آثار برگزیده‌ی چهار جشنواره‌ی شعر استانی است، گامی است هر چند کوتاه در ترویج و بالندگی شعر دفاع مقدس که قطعاً ادامه‌ی این راه همپاری و همراهی تمامی شاعران و دست اندرکاران عرصه‌ی هنر و ادبیات را طلب می‌کند.

والسلام

محمد احراری

مدیر کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس

خراسان رضوی

رساله مهم شاعران دفاع مقدس

مجید نظافت

شاید آن روز که عراق با حملات استکبار جهانی، حمله تمام عیاری را علیه جمهوری نوپای اسلامی آغاز کرد، هیچ کس فکر نمی کرد که هشت سال دفاع مقدس، منجر به زمین گیر شدن ماشین جنگی عراق و هم پیمانان آشکار و پنهانش گردد.

جمهوری اسلامی که هنوز سال های اول شکوفایی خود را می گذراند، توانست با درایت و رهبری پیامبرگونه حضرت امام خمینی (ره) دشمن تا بن دندان مسلح را از تجاوز پشیمانی کند. شاعران دفاع مقدس نیز از هر قشر و طبقه ای، همگام و همراه با مردم، پایمردی کردند و رشادتها آفریدند؛ چرا که آنها خود را در جنگ شریک و نسبت به لحظه هایش متعهد می دانستند. شاعران در کنار دیگر اصحاب هنر، کوشیدند تا نقش خود را در خلق آثار ماندگار در عرصه دفاع مقدس، به حماسی ترین شکل، بر عهده بگیرند.

امروز با نگاهی به فهرست شاعران دفاع مقدس، همان گستردگی و توسعی که در فهرست مدافعان دلاور هشت سال دفاع مقدس به چشم می‌خورد، در میان شاعران این عرصه نیز دیده می‌شود. نمونه‌ای از آن، همین کتابی است که پیش روی شماست.

«لاله‌های سربلند» حاصل فوران احساسی و حماسی شاعرانی است که شاید سن و سال عده‌ای از آنها به حضور در میدان نبرد نرسد و نیز بعضی از آنها، آن قدر کهولت سن دارند، که در سال‌های حماسه هم توان مقابله فیزیکی با دشمن را نداشته‌اند، اما اکنون تأثرات خویش را از ایام دفاع مقدس و خاطرات آن را به زبان شعر، جاودانه می‌کنند.

در این میان، شاعران جوانی هستند که جان پاک و نجیبشان آنان را به تأمل و می‌دلرد و از مشاهده‌ی مبتنی بر کشف و شهودشان، آثاری به منصفه ظهور می‌رساند که تأثیرات شگرفی بر مخاطب می‌گذارد. جوانان مستعدی که در سروده‌هایشان، خود را به جای فرزندان شهدا و جانبازان می‌گذارند و گاه با نگاهی نقادانه در تجاهل‌عارفی رندانه، رنگ‌پریدگی عکس شهید را از فراموشکاری ما می‌دانند یا آن که در چرخش ویلچر یک جانباز، چرخش جهان را به تماشا می‌نشینند.

شعرهایی از این دست علاوه بر احساس و عاطفه ساری و جاری آن و تأثیرگذاری فراوان‌شان، حاوی سؤال‌های قابل تأملی است که نباید بی‌پاسخ بمانند. بسط و گسترش این شعر و نیز عمق بخشی به این جریان، رسالت مهم شاعران دفاع مقدس است.